

Asia: VN/13128/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntouttavasta työtoiminnasta annettuun lakiin esitetyistä muutoksista?

Lakimuutoksessa kokonaisuudessaan esitetyt muutokset kuntouttavaan työtoimintaan vahvistavat kuntien roolia työllisyydenhoidossa. Nyt lausuttavan olevan esityksen mukaan kuntouttavaan työtoimintaan ohjaututtaisiin aktivointi- tai monialaisen työllistymissuunnitelman perusteella, mikä varmistaa tuen tarpeessa olevien henkilöiden pääsyn palveluun. Lakimuutos selkeyttää vastuunjako: kunnat keskittyvät työhön suuntaaviin palveluihin, kun taas hyvinvointialueet vastaavat sosiaalisesta kuntoutuksesta. Tämä vähentää hallinnollista päällekkäisyyttä ja parantaa asiakasohjausta.

Näkemyksenne esityksen vaikutuksista työttömiin?

Esitetty lakimuutos parantaa työttömien palveluita, jos vastuunjako on selkeä ja yhteistyö toimii. Tämä voi johtaa paremmin kohdennettuihin ja yksilöllisiin palveluihin. Nyt lausuttavana oleva esitys poistaisi aktivointisuunnitelman laatimisen palveluprosessista, mikäli työnhakija ei saa toimeentulotukea. Sen sijaan laadittaisiin monialainen työllistymissuunnitelma. Tämä selkeyttäisi työnhakijoiden palvelupolkua.

Näkemyksenne esityksen vaikutuksista viranomaisten toimintaan?

Sosiaalityöntekijöiden tehtävistä jäisi osa aktivointisuunnitelmista pois, mikä keventää hyvinvointialueen tehtäviä. Vastaavasti työvoimaviranomainen ja työllisyyspalvelujen ekosysteemiin kunnissa kuuluvien yksiköiden yhteistyö ja työprosessi nousevat merkittävään rooliin. Tämä edellyttää prosessin varmistamista sujuvaksi ja tarvittavien resurssien varmistamista.

Näkemyksenne esityksen taloudellisista vaikutuksista?

Lakimuutos voi tuoda säästöjä keventämällä osin päällekkäistä palvelutarvetta, ja tehostaa palveluita. Edellytys on, että vastuunjako ja prosessit ovat selkeitä.

Yleistä lausuttavaa esitysluonnoksesta.

Kuntouttavan työtoiminnan tulee tarjota yksilöllistä tukea ja ohjausta, jotta osallistujat voivat siirtyä avoimille työmarkkinoille. Tämä ehkäisee työtoiminnan käyttöä palkkatyön korvikkeena ja varmistaa, että palvelu tukee aidosti työllistymistä. Selkeä vastuunjako ja yksilöllinen tuki parantavat palveluiden vaikuttavuutta, nopeuttavat työllistymistä ja vähentävät pitkäaikaistyöttömyyden kustannuksia. Onnistuminen edellyttää sujuvaa yhteistyötä kuntien eri yksiköiden, työllisyysalueiden ja hyvinvointialueiden välillä. Nyt lausuttavana oleva hallinnollisen prosessin muutos vaikuttaisi sujuvoittavan viranomaistyötä ja selkeyttävän rooleja.

Kokonaisuutena kuntouttavan työtoiminnan muutos on vielä määritelmiltään avoin, ja kokonaisuuden osalta odotetaan myöhemmin lausuttavaa esityskokonaisuutta.

Heinämäki Liisa

Alavuden kaupunki - Alavuden kaupunginhallitus 30.6.2025 §108